

Angeläget

Nr 4 2024

Kyrkklockorna har
mycket att berätta
Kyrkan gör skillnad
genom Musikhjälpen

Svenska kyrkan

Klockan klämtar, julen är på intåg

VARJE GÅNG jag hör kyrkklockorna stannar jag upp och fylls av ett lugn. Jesus har lovat att han är med oss alla dagar till tidens slut. Det betyder att Gud är med dig både de glada dagarna när allting går bra och de tråkiga dagarna när det känns som att man bara vill gråta. Du är aldrig ensam. Gud är med dig varje dag.

Nu är det snart jul. Varje år har jag den stora äran att få berätta om Jesu födelse för alla barn som besöker

våra krubbsamlingar inför julen. Det är en fantastisk berättelse! Barnen får vara med och bygga upp kyrkans stora julkrubba med mossa, stenar, kottar, herdar, vise män och inte minst Jesus och hans familj. Barnens nyfikenhet och kreativitet gör julberättelsen levande varje gång.

Hemma hos oss i vår gamla hallandslänga är julen en viktig tid. Familjen träffas och det finns alltid plats för nya och gamla

bekanta. Tiden inför julen är dock ganska intensiv med allt som ska fixas. Men när granarna är på plats kvällen innan julafton känner jag att nu är det jul. Då är det skönt att få krypa ner i soffan med varm glögg och känna julefriden.

” Barnens kreativitet gör julberättelsen levande varje gång

CAROLINA MÄTTGÅRD, FRITIDSLEDARE

Angeläget – en tidning från Svenska kyrkan, Susedalens, Vessige och Okome församlingar

Ansvarig utgivare: Staffan Orrdal
Redaktionsråd: Sofi Wernersson, Ingrid Eriksson, Jennie Andersson och Jennifer Yngstrand.

Omslagsbild: John Eliasson
Produktion: Kyrkbyrån
Tryck: Sandstens tryckeri 2024

Kontakta oss! Telefon: 0346-372 30
Frågor som gäller gravplatser: 0346-371 20
E-post: falkenbergs.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsidor: svenskakyrkan.se/falkenberg/vessige
svenskakyrkan.se/falkenberg/susedalen
Facebook: **Vessigeokomeförsamlingar** och **Susedalensförsamling**

Präst: Christoph Franke 0346-372 59
Präst: Victoria Fridell 0346-372 45
Präst: Yildiz Gunnarsson 0346-372 32
Diakoniass: Ingrid Eriksson 0346-372 36
Diakoniass: Jeanette Åkesson 0346-372 52
Arbetsledare kyrkvaktmästare:
Mats Wie, 0346-372 54

*Räddningstimman för världen slår
Nu begynner vårt jubelår.
Kristus till jorden är kommen!
Svenska psalmboken, psalm 114*

BILD: THOMAS ANDERSSON

ISLAND: IS, ELD OCH FÅGLAR

Dagledigträff med Thomas Andersson, naturfotograf. Läs mer om vårens dagledigträffar på sid 11.

Ons 27 nov 13.30

Slöinge församlingshem

FAMILJEGUDSTJÄNST MED PIZZA

Första advent inviger vi krubban och efteråt blir det pizzafest! Christoph Franke, präst. Ulf Segerberg, musiker.

Första advent, sön 1 dec kl 16

Vessige kyrka

JULMARKNAD

Se och köp hantverk av olika slag. Fynda bröd, fårskinn, sockar, vantar, julblommor och bullar. Fika och trevlig gemenskap.

Lör 7 dec kl 10-15

Årstad församlingshem

BRASSMUSIK I ADVENTSTID

Kom i julstämning med Hemvärnets musikkår. Christoph Franke, präst. Sture Lundgren, musiker.

Sön 8 dec kl 16

Eftra kyrka

BILD: INGRID ERIKSSON

JULBORD

Välkommen att äta julmat från Ekholmen. 200 kr. Anmälan senast 6 dec till Ingrid Eriksson, diakoniassistent: 0346-372 36

Ons 11 dec kl 13.30

Slöinge församlingshem

LUCIAGUDSTJÄNST

Lucia är här och lyser ljus i mörkret. Hör de kända lucia- och julsångerna. Luciatåg med församlingens barn- och ungdomsgrupper.

Sön 15 dec kl 16 i Årstad kyrka

Sön 15 dec kl 16 i Vessige kyrka

VI SJUNGER IN JULENS SÅNGER OCH PSALMER

Musikgudstjänst med kyrkokören.
Christoph Franke, präst.

Ons 18 dec kl 19
Eftra kyrka

JULKONSERT

Stämmingsfullt med julens sånger och psalmer. Kyrkokören och sångsolist Malin Christensson. Victoria Fridell, präst. Ulf Segerberg, musiker.

Sön 22 dec kl 16
Köinge kyrka

JULFRUKOST

Sitt inte ensam i jul! Vi ordnar frukost med julstämning och gemenskap. Anmälan senast 12 dec till Jeanette Åkesson, tel 034-63 72 52.

Julafton 24 december kl 9.30-11
Vessige kyrka

SPRID LJUS I MÖRKRET

I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt. Var med och bidra till fredsarbete i världens mest konfliktdrabbade områden. Tillsammans gör vi skillnad!
Act Svenska kyrkan, swish: 900 12 23

PSALMCIRKEL

Ny samtalsgrupp! Vi fikar, sjunger och samtalar om en psalm. Ingen anmälan. Start 17 jan. Frågor: Ingrid Eriksson, 0346-372 36

Fredagar ojämn vecka kl 10-11.30
Slöinge församlingshem

BARNENS BIBEL OCH DOPÄNGLAR

Familjegudstjänst med bibelutdelning till alla 6-åringar och utdelning av dopängel till alla barn som döpts det senaste året. Efteråt bjuder vi på pannkakor.

Söndag 2 feb kl 10 i Vessige kyrka

Kyrkklockorna berättar om både om glädje och sorg

Kyrkans klockor ringer till gudstjänst, hedrar de döda, markerar tiden och varnar för fara. Genom historien har kyrkklockor varit eftertraktade krigsbyten, effektiva brandlarm och ibland till och med skillnaden mellan liv och död.

HUR NÅS DU av nyheter, varnas för fara eller får reda på att någon dött utan tidningar eller telefon? Svaret är kyrkans klockor. Kyrkklockorna hördes på lång håll både i staden och på landsbygden och ringde på olika sätt beroende på vilket budskap som skulle förmedlas. Så är det till viss del än i dag. En vanlig vecka rings det till gudstjänst, dop, bröllop och begravning, om någon i församlingen avlidit eller om det händer något särskilt i kyrkan, som en stor konsert.

– Traditionen är lite olika i olika kyrkor, men i Askome kyrka ringer jag till exempel en timme innan söndagsgudstjänsten, det är som att klockorna säger ”kom, kom, kom”. Sen ringer jag en halvtimme innan och en sammanringning fem minuter innan gudstjänsten börjar, säger kyrkvaktmästare Mikael Johansson.

Seden att ringa i klockor i samband med gudstjänst uppstod på 400-talet

efter Kristus. I de första kyrkorna ropade prästerna högt, slog träbitar mot varandra eller blåste i trumpeter för att kalla troende till bön. Det utvecklades sedan till att ringa i klockorna som ett sätt att stiga fram inför Gud med jubel, glädjrop och lovsång, som det uppmanas i Bibeln.

Detta var alltså långt före Sveriges kristnande och det är därför högst troligt att redan de allra första svenska kyrkorna hade någon form av klockor. De första kyrkklockor vi säkert känner till är dock de klockor som skänktes till Skara domkyrka på 1100-talet. Men de finns inte längre kvar. Den äldsta bevarade kyrkklockan i Sverige är Salebyklockan i Västergötland, tillverkad 1228. Ett årtal som är angivet med runskrift. En sådan klocka finns även

här i Falkenbergsområdet, i Älvsereds kyrka. Här anger runorna att klockan är gjuten av mästare Håkan på 1300-talet.

DÅTIDENS NYHETSFLASH

Kyrkklockorna bekostades ofta av församlingsborna själva och var tillsammans med kyrksilvret församlingens stolthet. Att höra klockornas klang var stämningfullt och högtidligt, men kunde också vara en källa till nyheter. Genom att lyssna till vilka klockor som ringde, när och hur länge förstod traktens folk vilken typ av information det gällde. Det gick till exempel att höra på långt håll om någon hade avlidit och var den döda kom ifrån. Så är det fortfarande.

– Vi ringer på olika sätt om det är man, kvinna eller barn som dött. Är det en man ringer storklockan

” Det är som att klockorna säger ”kom, kom, kom”

Årstad kyrka. När klockorna börjar ringa öppnas fönsterluckorna automatiskt, för att klockorna ska höras på långt håll.

– Förr ringde man genom att dra i rep eller trampa igång klockorna. Idag trycker vi bara på en knapp, berättar kyrkvaktmästarna Jennifer Yngstrand och Mikael Johansson.

först, därefter lillklockan och sen storklockan igen. För kvinnor och barn är det tvärtom. De tre ringningarna symboliserar även treenigheten, säger Mikael Johansson.

DRAMATISKA LEGENDER

Kyrkklockorna användes också för att signalera fara. I storstäderna var kyrkklockorna länge en avgörande del

av stadens brandförsvaret, men också på landsbygden ringde det i klockorna för att tillkalla hjälp om elden var lös eller en olycka inträffat.

Det var dock inte alla som såg något annat värde i kyrkklockorna än den metall de var tillverkade av. Kyrkklockor har alltid varit ett eftertraktat krigsbyte, som stals för att smältas ner och göras om till vapen.

Vissa kyrkor har en klocka, men i Svartrå klingar en stor och en liten tillsammans.

Vid Slöinge kyrkas 200-års jubileum ville många besökare titta på kyrkklockorna.

För att förhindra det gömdes ibland klockorna undan, ofta tillsammans med kyrksilvret. Men det var inte alltid det gick som det var tänkt. Det berättas till exempel att lillklockan i det som då kallades S:t Johannes kyrka i Abild på 1500-talet gömdes undan i närliggande Lillsjön för att inte dras in till kronan. Men av någon anledning försvann klockan i djupet och saknas

fortfarande. Legenden säger att det fortfarande går att höra klangen från lillklockan i sjöns djup. Men trots dykningar har klockan aldrig återfunnits.

En liknande berättelse finns från Svarträ kyrka, där klockan sägs ha sänkts i Högvadsån för att inte falla i fiendens händer. En alternativ berättelse säger att det var trollen som slängde klockan i ån när de inte stod ut med klangen.

SEVÄRDHET I SVARTRÅ

Troligtvis hängde de saknade klockorna i fristående klockstaplar, vilket var vanligt förr. Okome kyrka fick till exempel sitt torn först 1731. Men som i alla kyrkor uppstod ett logistiskt problem när kyrkklockorna skulle flytta in i det nybyggda tornet: hur hissar du upp eller ner en kyrkklocka genom flera våningar med golv? Svaret är luckor. Den som går upp i ett kyrktorn kan nästan alltid se stora luckor i golvet/taket, där klockorna firades upp och ner med rep. Vilket kunde behövdes oftare än det var tänkt. Ibland sprack nämligen klockorna, antingen efter flitig användning eller omedelbart på grund av för svaga metallblandningar. Det förstnämnda skedde till exempel med Härads-klockan i Svarträ kyrka, som sprack efter omkring 400 års användning.

– Härads-klockan fick bytas ut 1936. Men den finns kvar i kyrkan, man kan

komma och titta på den, säger kyrkvaktmästare Jennifer Yngstrand.

PROTEST OCH GLÄDJEUD

Utöver den dagliga användningen gör särskilda händelser att det ringer längre än vanligt i kyrkans klockor. Ibland utan att det är meningen.

– Jag minns en gång när klockorna blivit felinställda vid kvällsringningen. En granne till kyrkan ringde mig och undrade varför klockorna aldrig slutade ringa. Då fick jag bråttom dit för att stänga av dem, berättar Mikael.

När något riktigt allvarligt inträffar händer det fortfarande att kyrkans klockor ringer för att varna för fara. När nazister demonstrerade 2014–2015 ringde till exempel kyrkans klockor i flera städer. Men klockorna kan också användas för att meddela goda nyheter. Den

8 maj 1945 ringde alla kyrkklockor i 30 minuter för att fira freden i Europa och varje år på nyårsafton ringer många kyrkor ut det gamla året och in det nya.

Att ringa i kyrkklockorna är både en historisk företeelse, ett levande kulturarv och en modern upplevelse. Genom kyrkklockorna kan vi höra samma klang som de som gått före och kan på så sätt vara en del av en levande kedja genom historien, med sikte på framtiden.

” En historisk företeelse, ett levande kulturarv och en modern upplevelse.

TEXT: ANNA RIKNER

BILD: JOHN ELIASSON, INGRID ERIKSSON

– Nån gång per år tittar vi till klockorna och städar klocktornen, säger kyrkvaktmästare Helén Nilsson, här i Årstad kyrka.

Fira gudstjänst!

1:A ADVENT – SÖN 1 DEC

Mässa kl 10: Abilds kyrka
Mässa kl 10: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Slöinge kyrka
Familjegudstjänst kl 16:
Vessige kyrka

2:A ADVENT – SÖN 8 DEC

Mässa kl 10: Asige kyrka
Mässa kl 10: Alfshögs kyrka
Gudstjänst kl 16: Svartrå kyrka
Gudstjänst kl 16: Eftra kyrka

3:E ADVENT – SÖN 15 DEC

Mässa kl 10: Eftra kyrka
Mässa kl 10: Okome kyrka
Luciagudstjänst kl 16:
Vessige kyrka
Luciagudstjänst kl 16:
Årstad kyrka

ONSDAG 18 DEC

Gudstjänst kl 19: Eftra kyrka

4:E ADVENT – SÖN 22 DEC

Mässa kl 10: Slöinge kyrka
Mässa kl 10: Askome kyrka
Julkonsert kl 16: Köinge kyrka
Gudstjänst kl 16: Abilds kyrka

JULAFTON 24 DEC

Samling vid krubban kl 10:
Eftra kyrka
Samling vid krubban kl 10:
Svartrå kyrka
Samling vid krubban kl 10:
Årstad kyrka
Julnattsmässa kl 23.30:
Alfshögs kyrka

JULDAGEN 25 DEC

Juldagsmässa kl 10:
Slöinge kyrka

ANNANDAG JUL 26 DEC

Mässa kl 10: Abilds kyrka
Gudstjänst kl 16: Askome kyrka

SÖNDAG 29 DEC

Mässa kl 10: Alfshögs kyrka
Mässa kl 10: Asige kyrka
Gudstjänst kl 16: Köinge kyrka

NYÅRSAFTON 31 DEC

Nyårsbön kl 16: Vessige kyrka

NYÅRDAGEN 1 JAN

Gudstjänst kl 14: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Slöinge kyrka

SÖNDAG 5 JAN

Gudstjänst kl 14: Svartrå kyrka
Gudstjänst kl 16: Slöinge kyrka

TRETTONDE DAG JUL 6 JAN

Gudstjänst kl 16: Askome kyrka
Gudstjänst kl 18: Asige kyrka

SÖNDAG 12 JAN

Mässa kl 10: Eftra kyrka
Mässa kl 10: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Vessige kyrka

SÖNDAG 19 JAN

Mässa kl 10: Abilds kyrka
Mässa kl 10: Vessige kyrka
Gudstjänst kl 16: Okome kyrka

SÖNDAG 26 JAN

Mässa kl 10: Asige kyrka
Mässa kl 10: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Eftra kyrka
Gudstjänst kl 16: Vessige kyrka

SÖNDAG 2 FEB

Familjegudstjänst kl 10:
Slöinge kyrka
Mässa kl 10: Vessige kyrka
Gudstjänst kl 16: Okome kyrka
Mässa kl 16: Abilds kyrka

SÖNDAG 9 FEB

Mässa kl 10: Eftra kyrka
Mässa kl 10: Köinge kyrka
Gudstjänst kl 16: Alfshögs kyrka
Gudstjänst kl 16: Asige kyrka

SÖNDAG 16 FEB

Mässa kl 10: Askome kyrka
Mässa kl 10: Slöinge kyrka
Gudstjänst kl 16: Svartrå kyrka
Gudstjänst kl 16: Abilds kyrka

SÖNDAG 23 FEB

Mässa kl 10: Asige kyrka
Mässa kl 10: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Eftra kyrka
Gudstjänst kl 16: Vessige kyrka

SÖNDAG 2 MARS

Mässa kl 10: Asige kyrka
Mässa kl 10: Vessige kyrka
Gudstjänst kl 16: Okome kyrka
Gudstjänst kl 16: Eftra kyrka

ASKONSDAG 5 MARS

Askonsdagsmässa kl 18:
Slöinge kyrka

SÖNDAG 9 MARS

Mässa kl 10: Köinge kyrka
Mässa kl 10: Abild kyrka
Gudstjänst kl 16: Alfshögs kyrka
Lovsångsgudstjänst kl 16:
Slöinge kyrka

Vessige/Okome

Susedalen

Fira gudstjänst i Abild, Alfshög, Asige, Askome, Eftra, Köinge, Okome, Slöinge, Svartrå, Vessige och Årstad kyrkor! Läs mer och få senaste uppdateringarna i appen Kyrkguiden eller via hemsidorna www.svenskakyrkan.se/falkenberg/vessige och www.svenskakyrkan.se/falkenberg/susedalen

BILD: KRISTIN LIDELL/IKON

FIRA JULEN TILLSAMMANS I KYRKAN

Ta med barnen till samling vid krubban och ställ fram figurer och djur. Delta i midnattsmässa eller julotta – det som passar dig! Se tid och plats på sid 10. Välkommen till kyrkan i jul!

TERMINSTART

I januari startar de flesta av våra grupper och mötesplatser för våren. Mer info på församlingarnas hemsidor. Skanna QR-koderna på sid 10 för att hitta rätt.

DAGLEDIGTRÄFFAR

Liv i förändring är temat för vårens träffar med program och fika. Frågor: diakoniassistent Ingrid Eriksson, 0346-372 36.

22 jan: Från Östtyskland till Sverige. Christoph Franke, präst.

5 feb: Pianostund. Olga Pending, musiker.

19 feb: Ny psalmbok. Carl Sjögren, kyrkoherde i Mölndal.

5 mars: När det ljusnar. Musik med Maria Lillieroth Palmqvist och Ewa Göransson.

19 mars: Gäst är Torbjörn Vik, överläkare, Hallands sjukhus, Varberg

2 april: Morups Tånge Fyr – En stolt 182-åring. Bo Bjerke, ordförande i Morups Tånge Fyrsällskap

16 april: Musik kring vår och påsk. Barbro Persson, dragspelar.

30 april: Kattuggleprojekt i Falkenberg. Martin Eskilsson, naturfotograf.

14 maj: Bussresa till Mossebokyrka och Torpa stenhus.

Onsdagar kl 13.30-15.30
Slöinge församlingshem

TAIZÉMÄSSA. Böner, bibelord, enkla sånger, tystnad och tända ljus. Juluppehåll 11 dec-20 jan. Tis jämna veckor kl 19 i Vessige kyrka.

SOPPLUNCH. Soppa och gemenskap. 60 kr. Ons 4 dec kl 12 i Årstad församlingshem.

KAFFEREPET. Trött på att fika själv? Kom på kafferep. I dag sjunger vi julsånger! Ons 4 dec kl 14 i Askome sockenstuga.

MÖTESPLATS ÅRSTAD.

Ta med dig det du vill arbeta med – sy, sticka, måla, virka mm. Vi bjuder på kaffe. Tors 5 dec kl 17 i Årstad församlingshem.

NYTT PÅ KYRKOGRÅDEN.

Mats Wie är ny arbetsledande vaktmästare på kyrkogården. Du är välkommen att vända dig till honom med kyrkogårdsfrågor, kontaktuppgifter finns på sid 2.

Kyrkan gör skillnad

Under tre decemberdagar blir ett skyltfönster på Rådhusorget i Falkenberg en "bur" med musik och underhållning till förmån för Musikhjälpen.

BARNEN ÄR mycket förväntansfulla inför sin medverkan i Musikhjälpen.

– Det känns pirrigt!

Ungefär 30 stycken är redan anmälda till projektkören som inleder hela evenemanget på luciadagen klockan 14.

Det är andra året i rad som Svenska kyrkan i Falkenberg gör en lokal satsning för Musikhjälpen. Två av initiativtagarna, Sara Hallberg och Marcus Gillsjö, berättar om projektet där alla församlingar i Falkenbergsområdet arbetar ihop.

– Det är viktigt att göra satsningarna tillsammans, säger Sara.

Responsen har varit god, både inom kyrkan och utanför. Många verkar glada och ibland förvånade över att kyrkan syns i samhället.

– Det är kyrkans uppgift är att möta folk där folk finns, säger Marcus.

MÅNGA GODA KRAFTER

Kyrkans Musikhjälpen-satsning vore omöjlig att genomföra utan allt engagemang. Det finns fem stora sponsorer: Stil & Trend, Kosmonaut, PM Audio, Falkenbergs Sparbank och Hallands Nyheter. Och så sex stycken fantastiska konferencierer, bland dem skådespelaren Mikael

Riesebeck, tv-kocken Lisa Lemke och komikern Annika Andersson. Redan nu är 40 live-akter anmälda. Somliga är vana att uppträda, andra inte och alla gör det ideellt.

– Det blir ringar på vattnet av allt engagemang, det är fantastiskt, säger Marcus och Sara.

VIKTIGT TEMA

Barnen i projektkören är 6-11 år och de kommer att vara väl insatta i Musikhjälpens tema för 2024: "Alla har rätt att överleva sin graviditet". Pedagog Sofi Wernersson berättar att barnen tidigare har sjungit på en Världens Barn-konsert och att de då pratade mycket om barns situation i världen.

– Barnen blir engagerade när de vet vad det handlar om. Det är lika viktigt för dem som för oss vuxna att få känna att de gör en insats. Och så hoppas vi på en rolig upplevelse såklart!

TEXT: MALIN AGHED

Musikhjälpen: Arrangeras av P3 Sveriges Radio, SVT och Radiohjälpen sedan 2008 för att samla in pengar till människor som kämpar för rätten till ett värdigt liv. Act Svenska kyrkan är en av hjälporganisationerna som fördelar pengarna.

I år kommer närmare 300 medverkande bidra i kyrkans skyltfönster under Musikhjälpen i Falkenberg.

FALKENBERGS PASTORAT STÖDJER MUSIKHJÄLPEN

Ge ditt bidrag via QR-koden!

Fredag 13 dec kl 14-20
Lördag 14 dec kl 12-18
Söndag 15 dec kl 12-18

**I skyltfönstret hos Stil & Trend
på Rådhusorget, Falkenberg**